

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o Rs 106543 18 Rsž
Brčko, 31.08.2018. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija Gligorević Ruže, kao predsjednika vijeća, Tešić Dragane i Kadrić Zijada, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice N.P. iz B., zastupana po punomoćniku G.M., advokatu iz B., protiv tuženog B.d.BiH, zastupanog po zakonskom zastupniku Pravobranilaštvu ..., radi isplate razlike plata i doprinosa, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o Rs 106543 17 Rs od 07.05.2018. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 31.08.2018. godine donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tuženog B.d.BiH se odbija i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o Rs 106543 17 Rs od 07.05.2018. godine, POTVRĐUJE u prvom (I) stavu izreke.

Presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o Rs 106543 17 Rs od 07.05.2018. godine, u drugom (II) stavu izreke, ostaje neizmijenjena.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom odlučeno je na slijedeći način:

„I Obavezuje se tuženi, da na ime neisplaćene razlike plata tužiteljici isplati novčani iznos od 10.731,63 KM, odnosno iznos od po 298,61 KM za svaki mjesec za period počev od 01.10.2014. godine pa do 01.10.2017. godine, osim za mjesec februar kada je u obavezi isplatiti iznos od 270,28 KM, sa zakonskom zateznom kamatom na svaki pojedinačni mjesečni iznos počev od 10-og dana u

narednom mjesecu za prethodni mjesec pa sve do konačne isplate, zajedno sa pripadajućim doprinosima za PIO i zdravstveno osiguranje na neisplaćenu razliku plate za navedeni period, sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude.

II Obavezuje se tuženi da tužiteljici nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.300,00 KM, sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude.“

Navedenu presudu žalbom pobija tuženi zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno „ili“ nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primjene materijalnog prava i predlaže da se žalba usvoji i pobijana presuda preinači tako da se tužbeni zahtjev tužiteljice odbije u cjelosti kao neosnovan, a tužiteljica obaveže da mu nadoknadi troškove prvostepenog postupka zajedno sa troškovima sastava žalbe u iznosu od 211,00 KM.

Tužiteljica nije odgovorila na žalbu tuženog.

Nakon što je prvostepenu presudu ispitao u smislu odredbe člana 330. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj 8/09, 52/10 i 27/14 - u daljem tekstu Zakon o parničnom postupku) ovaj sud je odlučio kao u izreci, iz slijedećih razloga:

Konačno opredijeljenim tužbenim zahtjevom u ovom sporu (podneskom od 04.05.2018. godine) tužiteljica traži da joj tuženi plati razliku manje isplaćenih plata u ukupnom iznosu od 10.731,63 KM, odnosno iznos od po 298,61 KM za svaki mjesec za period od 01.10.2014. godine do 01.10.2017. godine, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na svaki pojedinačni iznos počev od 10-og dana u narednom mjesecu za prethodni mjesec pa sve do konačne isplate, kao i da tužiteljici plati pripadajuće doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje i zdravstveno osiguranje na neisplaćenu razliku plate za navedeni period i traži da joj naknadi troškove parničnog postupka.

Prema obrazloženju pobijane presude i podacima spisa predmeta, u prvostepenom postupku utvrđene su slijedeće činjenice:

da je tužiteljica zaposlenik V. B.d.BiH u Odjeljenju ...Pododjeljenje ..., JU ... škola,

da je zaposlena na radnom mjestu saradnik u nastavi-praktična nastava,
da je aktima, koji određuju opis poslova saradnika u nastavi (nastavni plan i program i organizacioni plan), određeno da praktičnu nastavu mogu obavljati lica sa VŠS ili VKV stručnom spremom,

da tužiteljica ima VKV stručnu spremu,

da je u spornom periodu za koji traži isplatu razlike plata, tužiteljica primala platu po platnom razredu V- 3,
da su njene kolege sa VŠS-om primale platu po platnom razredu VII- 1,
da relevantni akti ne prave razliku u opisu poslova i obimu odgovornosti između saradnika sa VŠS i VKV stručnom spremom.

Kod tako utvrđenih činjenica prvostepeni sud je prvo, polazeći od toga da tužiteljica potražuje isplatu razlike plata za period počev od 01.10.2014. godine i da je tužbu podnijela 02.10.2017. godine a imajući u vidu trogodišnji zastarni rok propisan odredbama člana 88. i člana 91. Zakona o radu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 19/06, 19/07, 25/08, 20/13, 31/14 i 01/15-u daljem tekstu Zakon o radu), ocijenio da nije osnovan prigovor zastare predmetnog potraživanja, kojim prigovorom se tuženi tužbenom zahtjevu usprotivio

a zatim je ocijenio da nije osnovan ni prigovor sudske nenadležnosti jer se tužbenim zahtjevom ne traži izmjena platnog razreda, već se radi o zahtjevu tužiteljice za isplatu određenog novčanog iznosa, na ime manje isplaćenih plata,

pa kod toga da tužiteljica ima VKV stručnu spremu, da je u spornom periodu obavljala poslove na radnom mjestu saradnika u nastavi-praktična nastava koji su identični poslovima njenih kolega sa VŠS (prema istom nastavnom planu i programu) i da na njen rad nije bilo nikakvih primjedbi a da joj je tuženi u tom periodu isplaćivao platu prema platnom razredu V-3 a ne platu u skladu sa platnim razredom VII-1, po kojem je za iste poslove isplaćivao plate saradnicima sa VŠS,

prvostepeni sud je zaključio da se mora poštovati princip ista plata za isti ili sličan posao kako tužiteljica ne bi bila diskriminisana u odnosu na saradnike sa VŠS-om i da joj stoga pripada pravo na razliku neto plata koju bi primala po platnom razredu VII-1, pa je primjenom odredaba članova 155. i 277. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89 - u daljem tekstu Zakon o obligacionim odnosima) i člana 1. Protokola broj 1. uz Evropsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, stavom prvim izreke obavezao tuženog da tužiteljici isplati traženu razliku plata zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na svaki mjesečni iznos (visinu potraživanja utvrdio je vještak ekonomske struke E.H.Č.), kao i da obračuna i uplati odgovarajuće doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje i za zdravstveno osiguranje, za period za koji je vršio umanjeње plate.

Na osnovu odredaba članova 116., 119. stav 1. i 120. Zakona o parničnom postupku, prvostepeni sud je obavezao tuženog da tužiteljici nadoknadi i troškove parničnog postupka u iznosu od 1.300,00 KM.

U žalbi kojom pobija prvostepenu presudu tuženi tvrdi da je ista donesena povredom odredbe člana 8. Zakona o parničnom postupku jer prvostepeni sud provedene dokaze, posebno iskaz svjedoka S.B., šefa

Pododjeljenja ..., koji je u svom iskazu na ročištu održanom dana 07.05.2018. godine „nedvosmisleno naveo da onaj koji ima veći stepen obrazovanja ima i veće znanje, pa samim tim da razlika postoji u znanju, obrazovanju i samoj odgovornosti“, nije cijenio na pravilan način.

Ovaj sud, međutim, nalazi da povreda postupka na koju tuženi ukazuje u žalbi ne stoji jer je provedene dokaze u postupku, pa i iskaz svjedoka S.B., prvostepeni sud je cijenio onako kako to istom nalaže odredba člana 8. Zakona o parničnom postupku, tako da se odluka koju je donio (njena pravilnost i zakonitost) mogla ispitati od strane ovog suda, pa žalbeni razlog povrede odredaba parničnog postupka (kako je na njega ukazao tuženi) nije osnovan.

Neosnovanom se ukazuje i tvrdnja tuženog u žalbi da je potraživanje tužiteljice zastarjelo.

Prije svega ovaj sud nalazi potrebnim ukazati da se, prema pravnom shvatanju građansko-privredno-upravnog odjeljenja ovog suda, broj 097-o-Su-16-000381 od 13.05.2016. godine, u predmetima u kojima se radi o isplati novčanih potraživanja iz radnog odnosa, kao što je konkretan, ne primjenjuje zastarni rok predviđen odredbom člana 88. stav 4. Zakona o radu (na koju odredbu se poziva tuženi u žalbi), nego se primjenjuje odredba člana 91. istog zakona, kojom je određeno da potraživanja iz radnog odnosa zastarijevaju protekom 3 godine od dana nastanka potraživanja, ukoliko neki poseban slučaj ne predviđa drugi rok zastarijevanja. Rok iz člana 91. Zakona o radu je zastarni rok materijalnog prava, čijim protekom ne prestaje pravo na novčano potraživanje iz radnog odnosa već zaposlenik, ako poslodavac istakne prigovor zastare, zbog svog pasivnog držanja gubi pravo na zaštitu tog prava. To znači da na navedeni rok iz odredbe člana 91. Zakona o radu sud ne pazi po službenoj dužnosti, za razliku od roka iz odredbe člana 88. stav 4. istog zakona koji je prekluzivne prirode i čijim se protekom gubi pravo na podnošenje tužbe za utvrđivanje povrede prava iz radnog odnosa.

Obzirom da je tužba u ovoj pravnoj stvari podnesena 02.10.2017. godine za potraživanja tužiteljice od oktobra mjeseca 2014. godine pa do 01.10.2017. godine, onda je zahtjev u ovom sporu podnesen u roku propisanom odredbom člana 91. Zakona o radu, pa i za cijeli mjesec oktobar 2014. godine jer je za taj mjesec tužiteljici plaća isplaćena u prvoj polovini mjeseca novembra i taj momenat (kada je tužiteljica dobila platnu listu za mjesec oktobar) se uzima kao momenat povrede prava za mjesec oktobar 2014. godine.

Istina, prvostepeni sud se u obrazloženju pobijane presude, kada je obrazlagao neosnovanost istaknutog prigovora zastarjelosti, pored pozivanja na odredbu člana 91. Zakona o radu, pozvao i na odredbu člana 88. istog Zakona,

primjeni koje odredbe u konkretnom slučaju nije bilo mjesta, budući da se, kao što je to već ranije navedeno, u situaciji kada se utvrđuje da li je određeno novčano pravo iz radnog odnosa zastarjelo (kao što je konkretan slučaj) primjenjuje odredba člana 91. Zakona o radu, dok se odredba člana 88. stav 4. Zakona o radu primjenjuje kod tužbi za utvrđivanje povrede prava iz radnih odnosa. Međutim, to ne čini prvostepenu presudu nezakonitom jer je pravilnom primjenom odredbe člana 91. Zakona o radu (na koju se odredbu takođe pozvao prvostepeni sud) taj prigovor tuženog valjalo odbiti kakvu odluku je u konačnom i donio prvostepeni sud. S tim u vezi valja reći i da se kao momenat povrede prava tužiteljice ne može uzeti rješenje o plati koje je tužiteljica dobila 2013. godine, kako to tuženi ukazuje u žalbi (zbog čega se taj datum ne može uzeti kao početak toka zastarjelosti), već se kao momenat povrede uzima dan kada je tužiteljica dobila platnu listu za određeni mjesec jer je tek tada saznala da joj za taj mjesec nije isplaćivana plata u skladu sa poslovima koje obavlja.

Tuženi u žalbi, kada se poziva na odredbe člana 6. i člana 7. Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 14/06, 41/06 i 03/13 - u daljem tekstu Zakon o platama zaposlenih u organima uprave), ukazuje da sud nije nadležan svojom odlukom da mijenja platne razrede i podrazrede. Međutim, ni ova tvrdnja tuženog nije osnovana, obzirom da se u konkretnom slučaju ne radi o zahtjevu za promjenom platnih razreda i podrazreda, već o građansko-pravnom zahtjevu tužiteljice koji glasi na isplatu određenog novčanog iznosa a koji zahtjev je obligaciono-pravne prirode i o takvom zahtjevu je nadležan da odlučuje sud u parničnom postupku.

Neosnovano tuženi u žalbi ukazuje da „niti jednom svojom radnjom ili propuštanjem nije povrijedio ili uskratio prava iz radnog odnosa tužiteljice“ i da zbog toga prvostepeni sud nije mogao primjenom odredbe člana 155. Zakona o obligacionim odnosima usvojiti tužbeni zahtjev jer tužiteljica nije dokazala „da postoji bilo kakva uzročno posljedična veza između propusta tuženog i prouzrokovane štete tužiteljici, niti u čemu se ta šteta ogleda“.

Naime, odredbom člana 1. Zakona o državnoj službi propisano je da se ovim zakonom propisuje radno-pravni status državnih službenika, javnih službenika i namještenika, zapošljavanje, stručno usavršavanje i obrazovanje, ocjenjivanje službenika, odgovornost za povrede radnih dužnosti i za štete, zaštita na radu kao i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava i obaveza po osnovu rada službenika i namještenika, pa tužioci kao saradnici u nastavi-praktična nastava, u skladu sa definicijom javnog službenika iz odredbe člana 2. stav 1. tačka b) Zakona o državnoj službi u organima uprave, su javni službenici, te im je kao javnim službenicima u skladu sa odredbom člana 6. stav 1. tačka b) i c) Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta Bosne i

Hercegovine, utvrđeno pravo na platu i druga materijalna prava, kao i pravo na jednako postupanje i jednake mogućnosti napredovanja i nagrađivanja u skladu sa rezultatima svog rada. Odredbom člana 1a Zakona o platama zaposlenih u organima uprave propisano je, između ostalog, da će se prilikom određivanja iznosa plata i drugih naknada zaposlenima u organima uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine poštovati princip ista plata za isti ili sličan posao i da će u skladu sa tim principom zaposleni u organima uprave koji obavljaju iste ili slične poslove primati istu osnovnu platu.

Zakon o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama je, u odredbi člana 93. stav 3, propisao da praktičnu nastavu u srednjoj školi izvode nastavnici i saradnici u nastavi sa stručnom spremom utvrđenom nastavnim planom i programom. Aktima, koji regulišu poslove saradnika u nastavi- praktična nastava (nastavni plan i program i organizacioni plan), određeno je da su saradnici u nastavi javni službenici sa VŠS i VKV stručnom spremom i da imaju isti opis poslova i odgovornosti bez obzira na stručnu spremu (da su odgovorni za izvođenje praktične nastave, da se stručno usavršavaju i rade na inovacijama i uvođenju savremenih oblika i metoda rada, da rade u stručnim tijelima škole, da rade na pedagoškoj dokumentaciji i drugim stručnim poslovima, da su odgovorni za pravilno rukovanje i upotrebu strojeva i alata za izvođenje praktične obuke učenika...).

U konkretnom to znači da, u situaciji kada je aktima određeno da poslove saradnika u nastavi-praktična nastava mogu obavljati kako javni službenici sa VŠS tako i javni službenici sa VKV stručnom spremom i kada je tužiteljica zasnovala radni odnos na radnom mjestu saradnik u nastavi-praktična nastava sa VKV stručnom spremom, onda kao zaposlenik koji radi na tim poslovima sa VKV stručnom spremom ima pravo na jednaku zaradu, kao i saradnici sa VŠS.

Kod toga da je tužiteljica sa VKV stručnom spremom obavljala iste poslove i radne zadatke saradnika u nastavi - praktična nastava kao i saradnici sa VŠS-om (bez ikakvih primjedbi na njen rad) i jednako uspješno kao i saradnici sa VŠS-om a da je za svoj rad dobijala manju platu u odnosu na saradnike koji su obavljali iste radne zadatke sa VŠS, onda je takvim postupanjem tuženog (isplaćivanjem manjeg ličnog dohotka) povrijeđeno pravo tužiteljice na jednaku platu za jednak i jednako uspješno obavljen posao i prouzrokovana joj je šteta, koju štetu je tuženi dužan nadoknaditi tužiteljici.

Naime, ako je stručna sprema nastavnim planom i programom i organizacionim planom utvrđena alternativno za poslove saradnika u nastavi-praktična nastava, odnosno ako je određeno da su saradnici u nastavi javni službenici i sa VŠS i sa VKV stručnom spremom, zaposlenici koji rade na tim poslovima, iako nemaju istu stručnu spremu, imaju odnosno ostvaruju pravo na

jednaku zaradu ako imaju istu radnu sposobnost i odgovornost i ako obavljaju isti rad (intelektualni ili fizički), a postojanje navedenih pretpostavki tuženi u ovom postupku nije osporavao i osporio.

S obzirom na navedeno zakonito je odlučio prvostepeni sud kada je, primjenom odredbe člana 155. Zakona o obligacionim odnosima obavezao tuženog da tužiteljici isplati razliku plata (iznos utvrđen putem vještaka ekonomske struke) za period od 01.10.2014. godine do 01.10.2017. godine i obavezao ga da joj za navedeni period uplati i pripadajuće doprinose za penzijsko i invalidsko i zdravstveno osiguranje.

Kako je odluka prvostepenog suda sadržana u prvom (I) stavu izreke pobijane presude zakonita i kako nije donesena ni uz povrede postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo je žalbu tuženog odbiti odnosno odlučiti kao u prvom stavu izreke ove presude, a na osnovu odredbe člana 335. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obzirom da tuženi odluku prvostepenog suda o naknadi troškova parničnog postupka (drugi stav izreke prvostepene presude) navodima obrazloženja žalbe ne pobija, drugim stavom izreke ove presude, određeno je da u tom dijelu prvostepena presuda ostaje neizmijenjena.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Ruža Gligorević